Република Србија
Град Чачак
Градска управа за финансије
Број: сл/2026.
Чачак, 22.10.2026. године

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ
ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ
ЗА 2027. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2028. И 2029. ГОДИНУ

На основу члана 36а Закона о буџетском систему („Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 138/22, 92/23 и 94/24),(у даљем тексту Закон), достављамо **Упутство за припрему Нацрта одлуке о буџету града Чачка за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину.**

Ово Упутство је израђено на основу Упутства Министарства финансија за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину и пројекција за 2028. и 2029. годину.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска струкура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС за 2027. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

Полазећи од одредаба Закона, одлука о буџету јединица локалне самоуправе, као и Предлози финансијских планова корисника, треба да буду креирани уз поштовање свих 5 класификација (економска, према изворима финансирања, организациона, функционална и програмска).

Упутство садржи основне економске претпоставке, смернице и параметре на основу којих буџетски корисници израђују Предлоге финансијских планова за 2027. годину и наредне две фискалне године.

Директни корисници буџета су одговорни да упутство са одговарајућим обрасцима доставе индиректним корисницима буџета из своје надлежности.

Предлог финансијског плана за буџетску 2027. годину и наредне две фискалне године, заједно са актом органа управљања о усвајању Предлога финансијског плана, треба доставити на прописаним обрасцима који су доступни на градском сајту www.cacak.rs

Предлог финансијског плана обухвата преглед прихода и примања и расхода и издатака за трогодишњи период исказан по економској класификацији и изворима финансирања, детаљно писано образложење расхода и издатака, родну анализу расхода и издатака и програмске информације. Корисници буџета су у обавези да доставе Извештај о учинку програма у току првих шест месеци текуће године (1.1.-30.06.2026.), у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма и чланом 31. тачка 2. подтачка 2. Закона. Информације о учинку оствареном у првих шест месеци текуће године представљају прилог Предлогу финансијског плана корисника буџета и основ за планирање средстава за наредни период. На тај начин је омогућено да се одлука о расподели буџетских средстава за наредну годину доноси и на основу постигнутих резултата и потрошње у текућем циклусу.

Руководилац корисника буџетских средстава утврђује Нацрт финансијског плана за 2027. и пројекције за наредне две године и доставља га органу управљања на усвајање. Орган управљања усваја Предлог финансијског плана. Усвојени Предлог финансијског плана од стране органа управљања доставља се локалном органу управе надлежном за финансије.

По ревидираном упутству, рок за доставу Предлога финансијских планова са Извештајем о учинку програма у току првих шест месеци текуће године (1.1.-30.06.2026.) **је 31. октобар 2026. године** за индиректне буџетске кориснике и **31. октобар 2026. године** за директне буџетске кориснике.

Календар буџета локалне власти

У члану 31. Закона о буџетском систему дефинисан је календар буџета локалне власти:

- 1. август - локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему нацрта буџета локалне власти;
- 15. септембар - директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године;
- 1. новембар - локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти;
- 15. новембар - надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти;
- 20. децембар - скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти;
- 25. децембар - локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.

Структура буџетских корисника

У складу са чл. 41. Закона о буџетском систему, Градској управи за финансије - стручној служби за израду буџета, следећи директни корисници ће доставити непосредно своје предлоге (који садрже предходно обрађене захтеве њихових индиректних корисника) према овом упутству:

- Градоначелник града Чачка,
- Градско веће града Чачка,
- Скупштина града Чачка,
- Градско правобранилаштво,
- Градска управа за опште и заједничке послове,
- Градска управа за инспекцијске послове,
- Градска управа за урбанизам,
- Градска управа за локалну пореску администрацију,
- Градска управа за стручне послове Скупштине, Градоначелника и Градског већа,
- Градска управа за друштвене делатности,
- Градска управа за локални економски развој,
- Градска управа за финансије.

Индиректни корисник буџетских средстава од кога стручна служба у органу управе непосредно тражи податке из овог упутства, одговоран је за његово достављање тој служби у прописаном облику и року.

Средства за издатке за школе, као и за Центар за социјални рад, који су индиректни корисници буџета Републике Србије, у захтевима се исказују према врстама расхода на Табели 1. и 3. исказаном на економској класификацији класе 4,5 и 6 која ће се планирати Одлуком о буџету на 463.

Дом здравља, своје захтеве исказује на економској класификацији 4641 и 4642. Истовремено, за ове кориснике достављају се и подаци исказани према врстама расхода на Табели 1. и 3. На класи конта 4, 5 и 6.

Буџетски корисник не попуњава податке односно не планирају расходе за субвенције, буџетску резерву, солидарну стамбену изградњу, изборе и рад политичких странака.

Буџетски корисник доставља предлог финансијског плана расхода у форми која подразумева насловну страну са називом и адресом буџетског корисника и податке достављене у прописаним табелама и на начин како је то утврђено овим упутством.

Захтев за текуће издатке (Табела 1.)

Захтев за текуће издатке сачињава се на основу планираног обима буџетских средстава за 2026. годину, из осталих извора средстава планираних на основу информација које имате о кретању у окружењу или о надлежностима које могу ванредно повећати/смањити приходе.

Захтев за текуће издатке мора да садржи податке исказане у Табели 1. и писано образложење захтева.

Писано образложење садржи податке о организационој структури, активностима и услугама и броју запослених у директним и индиректним корисницима буџетских средстава, броју корисника и висини одређених права (на пример: број ученика којима се плаћа превоз и просечан износ превозне карте, просечан број корисника социјалне помоћи и како се она извршава, број ангажованих лица путем уговора о делу и разлоге њиховог ангажовања и др.), који се могу финансирати из предложеног обима средстава за 2027.-2029. годину. Уколико директни буџетски корисник извршава расходе у оквиру више функционалних класификација, за сваку функцију посебно подноси захтев за текуће издатке.

У складу са чланом 36а Закона о буџетском систему, на основу овог упутства, директни корисници средстава буџета локалне власти припремају предлог финансијског плана за 2027. годину, са пројекцијама за 2028. и 2029. годину и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

1. Програмска структура буџета

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска струкура буџета јединица локалне самоуправе за израду одлуке о буџету за 2027. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs) и сајту Града Чачка (www.cacak.rs)

2. Опште напомене за припрему одлуке о буџету локалне власти

Полазећи од одредаба Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава.

У контексту исказивања установа као индиректних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету, не могу се спајати установе које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плата запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

Такође, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о буџетском систему апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиректних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Законом о буџетском систему је прописано да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране локалне власти над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, престају да важе кад се за то створе технички услови.

С обзиром на то да је законодавац оставио могућност да установе до даљњег могу да користе сопствене приходе у складу са законом, надлежни орган треба да преиспита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средства (установе културе, спорта и сл.) у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законима.

Уколико буџетски корисник, у складу са посебним законима, остварује сопствене приходе надлежни орган локалне власти дужан је да води рачуна да тај корисник извршава расходе и издатке првенствено из тог и других извора, па тек онда из извора 01 – општи приходи и примања буџета (члан 52. Закона о буџетском систему).

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - општи приходи и примања буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изводе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама. Уколико јединице локалне самоуправе поступе по наведеним препорукама, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес указујемо да је неопходно да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма опредељеног буџетског корисника за који/које ће се дефинисати (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Израда грађанског буџета, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима. У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упуством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, исти се могу користити и за извршавање других врста расхода, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати

органи локалне власти (члан 27б Закона). С тим у вези, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом су утврђена и фискална правила за локалну власт, те је Законом утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), тј. да фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и не може бити већи од 10% њених прихода у тој години. Поред наведеног чланом 27ж Закона је прописано да наведени законски лимит може бити прекорачен само уколико јединица локалне самоуправе добије претходно одобрење Министарства финансија.

Захтев за добијање одобрења за прекорачење фискалног дефицита од 10% планираних текућих прихода се подноси Министарству најкасније до 1. октобра текуће године, за наредну буџетску годину, а изузетно захтев за прекорачење може се поднети након 1. октобра текуће године, а најкасније до 31. јануара наредне године, уколико је прекорачење фискалног дефицита резултат примљених трансферних средстава од другог нивоа власти након истека рока из члана 27ж става 5. Закона.

У захтеву је неопходно приказати и образложити структуру целокупног фискалног дефицита, а не само део који се односи на износ прекорачења законског лимита од 10% од планираних текућих прихода у 2027. години.

3. Увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес

У оквиру спровођења реформе јавних финансија кроз процес унапређења програмског модела буџета увођењем принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес, **сви буџетски корисници** треба даураде родну анализу расхода и издатака за 2027. годину, тако што ће формулисати у оквиру програма и/или програмске активности најмање један циљ и одговарајуће индикаторе који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца. То значи, да када се циљ односи на лица, грађане или запослене, експлицитно навођење чињенице да се циљ заправо односи на жене и мушкарце, грађане и грађанке, девојчице и дечаке и сл. У том случају индикатори треба да буду разложени по роду/полу, изражени апсолутним бројем или процентом који се односи на жене, грађанке, девојчице, односно на мушкарце, грађане, дечаке. Такође, ако се циљ не односи на лица, потребно је узети у обзир чињенице које се односе на удео мањинских група или неких занимања, области и сл. које су мање заступљене или запостављене.

а. Постављање посебног циља за жене и/или мушкарце са циљем смањења неравноправности.
(Ово решење се примењује када се планира посебна мера, са циљем смањења или отклањања неравноправног положаја одређене групе, као на пример, када се средства усмеравају ка одређеној групи за коју анализе или други поуздани подаци указују да је мање заступљена, у лошијем положају или се суочава са додатним баријерама (нпр. обезбеђивање услуга заштите жена од родно заснованог насиља)

ПРИМЕР ПРОГРАМ 4- РАЗВОЈ ТУРИЗМА
Пројекат Фестивал женских производа и предузетништва у десет села на територији града
Циљ Побољшање положаја жена у селима кроз производњу пољопривредних производа и ручних радова и организовање фестивала традиције, културе и хране
Индикатори Број жена које су учествовале у промоцији производа и реализацији фестивала у 2027. години у односу на укупан број учесника фестивала

б. Истицање родне димензије проблема који се решава, односно експлицитно узимање у обзир питања родна и родно осетљивог приступа.
Такав је случај када постоје евидентни проблеми у некој области који захтевају да се пажња преусмери на родне аспекте проблема (нпр. развијање родно осетљивог приступа безбедности у саобраћају)

ПРИМЕР ПРОГРАМ 14- РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ
Програмска активност ПА 0002-Подршка предшколском и школском спорту
Циљ Повећање учешћа девојчица у спортским активностима у граду
Индикатори Број девојчица укључен у спортске активности у односу на укупан број деце ангажоване на такмичењима.

4. Правци фискалне политике у 2027. Години

Основне макроекономске претпоставке за 2026. и 2027. годину

	2026.	2027.
БДП, млрд РСД	11.065,30	12.021,9
Стопа номиналног раста БДП, %	6,5	8,6
Стопе реалног раста БДП,%	3,0	4,5
Потрошачке цене (годишњи просек), %	3,7	4,2

Извор: Фискална стратегија за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годин

Фискална дисциплина остаје темељни принцип економске политике, уз пажљиво планирани буџетски дефицит од око 3,0% БДП у овој и наредној години, са постепеним смањењем на 2,5% БДП-а у 2028. и 2029. години. Овакав оквир обезбеђује континуирано смањење удела јавног дуга у БДП-у, који ће се, према тренутним проценама, спустити на испод 40% до краја средњорочног периода. Истовремено, јавне инвестиције остају приоритет и биће задржане на високом нивоу од 6,3% БДП просечно годишње, уз даље јачање механизама контроле и унапређење транспарентности у управљању капиталним пројектима.
Локална власт је у обавези да реално планира укупан обим текућих прихода (класу 7) за 2027. годину.

Приликом планирања текућих прихода за 2027. годину, локална власт полази од основице коју чине:
- остварени текући приходи у четвртом кварталу 2025. године, увећани за 6,8% и
- остварени текући приходи у првом, другом и трећем кварталу 2026. Године

Приликом утврђивања основице узимају се у обзир текући приходи из свих извора финансирања, осим извора финансирања 07.

При томе, остварене прихода из осталих извора финансирања потребно је сагледати у односу на њихову **редовну динамику. Износи прихода који су остварени ван редовне динамике не треба узимати у обзир приликом утврђивања основице, јер не представљају реалну основу за планирање прихода у 2027. години. Ово се нарочито односи на приходе остварене по основу одобрених средстава из текуће буџетске резерве РС, наплате заосталих потраживања из ранијих периода.**

На тако утврђену основицу може се планирати увећање од **највише 2%,** чиме се добија максимално дозвољени обим текућих прихода за 2027. годину.

Приликом примене дозвољеног увећања од 2% узимају се у обзир текући приходи из свих извора финансирања.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 – трансфери од других нивоа власти, 08 – добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 – примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само уколико јединица локалне самоуправе поседује уговор/споразум из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години. Планирање апропријација прихода врши се уз поштовање смернице за планирање укупног обима текућих прихода из овог упутства.

Табела у оквиру које је утврђен износ који представља лимит за планирање укупног обима текућих прихода за 2027. годину биће достављена свакој јединици локалне самоуправе по истеку трећег квартала 2026. године. Јединица локалне самоуправе дужна је да, у року од седам дана од дана пријема табеле, изврши проверу да ли је утврђени износ лимита у складу са оствареним износима текућих прихода евидентираним у њеној књиговодственој евиденцији и да о резултату провере писаним путем обавести Министарство финансија. Уколико јединица локалне самоуправе у наведеном року не достави примедбе, односно не обавести Министарство финансија о утврђеним неслагањима, сматраће се да је сагласна са утврђеним износом лимита за планирање укупног обима текућих прихода за 2027. годину.

Јединице локалне самоуправе које на основу остварења текућих прихода у току 2027. године, утврде да ће укупно планирани износ текућих прихода (класа 7) прећи лимит дозвољеног увећања за 2027. годину (2%), моћи ће да изврше корекцију истог (у поступку ребаланса или подизањем приходне апропријације на основу члана 5. ст. 4-5 ЗОБС) уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.

Трансфере(група конта 733) јединице локалне самоуправе треба да планирају тако што ће у оквиру истих планирати само износ ненаменског трансфера, износ текућег наменског трансфера за припремни предшколски програм, као и наменски трансфер за усллуге из области социјалне заштите из надлежности једница локалне самоуправе. Ненаменске трансфере јединце локлане самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС“, број 108/25 и 80/26).

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати искључиво уколико у вези истих поседује закључен уговор/споразум из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години. Планирање прихода по основу донација врши се уз поштовање смернице за планирање укупног обима текућих прихода из овог упутства.

Напомињемо да ће у Закону о буџету за 2027. годину бити прописано да се за општине и градове сврстане у четврту групу по степену развијености, приликом спровођења јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката од стране надлежних министарства, односно органа аутономних покрајина, неће захтевати сопствено учешће у финансирању.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

5. Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2027. Годину

Чланом 7. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20 и 111/21 - у даљем тексту: Закон), прописано је да начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада утврђује скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком, у складу са законом, као и да се доноси након одржавања јавне расправе, а може се мењати највише једанпут годишње, и то у поступку утврђивања буџета јединице локалне самоуправе за наредну годину.

С тим у вези, када је у питању подношење захтева за добијање сагласности за утврђивање локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору (фирмарина) у износу већем од оног који је прописан чланом 15а Закона о финасирању локалне самоуправе, указујемо да јединице локалне самоуправе могу поднети захтев за добијање сагласности за утврђивање већег износа фирмарине све до окончања поступка утврђивања буџета за наредну годину, тј. до усвајања Одлуке о буџету за наредну годину од стране скупштине локалне власти.

Такође, приликом утврђивања фирмарине, јединице локалне самоуправе треба да се везују за правно лице, а не за пословни простор и то на годишњем нивоу. Наведено значи да независно од тога на колико је објеката истакнута фирма, укупна годишња фирмарина за одређено правно лице не може бити већа од максимума који је прописан чланом 15а за категорију којој то правно лице припада.

Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије".

Локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС", бр. 41/09...41/18, 87/18, 23/19, 128/20, 76/23 и 19/25), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС", бр. 40/12...70/18, 95/18, 104/18,93/19, 2/20, 64/21, 143/22, 48/23, 24/24, 101/24 и 53/25), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС", број 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закон, 47/18 и 111/21) скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између осталог, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да определе висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

6. Обим средстава, односно лимит расхода и издатака буџетских корисника за 2027. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у овој години, као и планираних политика у наредном периоду.

I Планирање масе средстава за плате запослених у 2027. години

а) Законско уређење плата

Плате изабраних, постављених и запослених лица код корисника буџета локалне власти уређене су:

- Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС", бр. 34/01, 62/06...19/25);
- Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС", бр. 21/16, 113/17, 113/17-др. закон, 95/18, 114/21 и 92/23);
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС", бр. 44/08 – пречишћен текст, 2/12, 113/17-др. закон, 23/18 и 39/25);
- Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС", бр. 44/01... 83/25, 87/25, 93/25 и 120/25);
- Другим релевантним прописима који уређују елементе за обрачун и исплату плата.

б) Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице утврђене закључцима Владе Републике Србије.

в) Планирање масе средстава за обрачун и исплату плата у одлукама о буџету за 2027. годину

Локална власт у 2027. години планира укупна средства потребна за обрачун и исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2026. године, уз могућност увећања плата у складу са законом којим се уређује буџет.

Приликом планирања укупне масе средстава за плате у буџету јединице локалне власти, индексација, предвиђена законом којим се уређује буџет, примењује се на 12 месечних плата у години, а имајући у виду рокове за исплату плата који су дефинисани посебним колективним уговорима, као и да би иста била могућа почев од обрачуна и исплате плате за децембар 2026. године.

Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника се утврђује на следећи начин:.

Укупна маса за плате = маса средстава исплаћена за септембар 2026. године × прописани % увећања плата × 12 месеци

Напомена: Проценат увећања плата за 2027. годину за запослене у установама социјалне заштите износи 12%, док за запослене код осталих буџетских корисника износи 8%.

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за обрачун и исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2027. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

На основу горе наведене формуле средства за плате се планирају на бази броја запослених којима је исплаћена плата за септембар 2026. године, а не систематизованог броја запослених.

Приликом утврђивања укупне масе за плате потребно је посматрати све изворе финансирања, а не само извор финансирања 01.

Табела у оквиру које је утврђен износ који представља лимит за планирање укупне масе за плате за 2027. годину, биће достављена свакој јединици локалне самоуправе по истеку трећег квартала за 2026. годину. Јединица локалне самоуправе дужна је да, у року од седам дана од дана пријема табеле, изврши проверу утврђеног лимита за планирање укупне масе за плате за 2027. годину и да о резултату провере писаним путем обавести Министарство финансија. Уколико јединица локалне самоуправе у наведеном року не достави примедбе, односно не обавести Министарство финансија о утврђеним неслагањима, сматраће се да је сагласна са утврђеним износом лимита за планирање укупне масе за плате за 2027. годину.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2027. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2027. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који то право стичу у 2027. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2027. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандардне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно, уз уважавање права запослених која су уређена релевантним прописима и поштовање принципа одговорног фискалног управљања.

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2027. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ

Група конта 41 – Расходи за запослене Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2027. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже број запослених на

неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства. Уколико се изменама или допунама Одлуке о буџету локалне власти мењају подаци достављени у Прилогу 1, неопходно је доставити измењене (допуњене) табеле са образложењем и документацијом која потврђује да је било неопходно извршити одређене промене у односу на усвојену Одлуку о буџету.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2026. години и планираним бројем запослених у 2027. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.
Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.
Т1 - Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412;
Т1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класификацијама 411 и 412;
Т1.2 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класификацијама 411 и 412;
Т1.3 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класификацијама 411 и 412.
Табеле Т1.1, Т1.2 и Т1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне 'број запослених на неодређено време" и 'број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. Осенчене ћелије се не попуњавају.

Приликом попуњавања Табеле 2. попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле Т1.
Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.
Табела 4. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2026. години и планираних средстава у 2027. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).
Табела 5. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2027. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.
Табела 6. односи се на преглед исплаћених на економским класификацијама 413-416 у 2026. години, као и планираним средствима у 2027. години.

Штампани формат табела Прилога 1 – Преглед броја запослених и средстава за плате, треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

Градови и град Београд у консолидованом билансу града, односно града Београда, не могу да планирају средства за плате за број запослених који је већи од обезбеђених средстава у буџету јединице у складу са одредбама Закона о буџету за 2027. Годину.

(Напомена: ови подаци су условни и мењаће се уколико се измене Закони који уређују зараде).

- потребан износ средстава за превоз деце удаљених преко 4 км додатно се исказују у табели СУ.

За децу која полазе у први разред основне школе школске 2026/2027 износ који се планира уписује се под редним бројем 150, у коме се уписује износ потрошених средстава за децу првог разреда у прошлој школској години.
- износ средстава потребних за социјална давања запослених (економска класификација 414) односе се на исплату накнада за одсуствовање са посла (боловање) и исплату отпремнина. Потребно је навести планирани број запослених (сачинити списак лица) који ће у току 2027-2029. године остварити право на отпремнину и исказати потребу у средствима за исплату отпремнине..
- износ средстава за сталне трошкове (економска класификација 421) планира се на основу седмомесечног извршења ових расхода у 2026. години и очекиваног нивоа сталних трошкова до краја године, увећан за пројектовану инфлацију за 2027. Средстава за куповину роба и услуга (без сталних трошкова) корисник средстава самостално планира и предлаже појединачне апропријације у оквиру ове групе расхода - средства

за текуће одржавање опреме и објеката планирају се по приоритетима. Сваки корисник буџетских средстава обавезан је да сачини детаљно писано образложење за план односно списак активности у циљу да се обезбеде оптимални услови за функционално обављање делатности које су у складу са Законом и Одлукама Скупштине града. Списак мора по приоритетима да садржи опис активности и процењену вредности те активности.
- код корисника где је могуће увођење мерних група (калориметара) планирати средства за уградњу истих и сагледати ефекте те инвестиције.
- средства планирана на економској класификацији 481 Дотације невладиним организацијама потребно је да се посебно, на аналитичан и детаљан начин искажу расходи путем дотација, са навођењем одређених пројеката и активности које се планирају извршити у 2027-2029. години. При изради обрасца захтева за текуће издатке морају се попунити колоне за све очекиване изворе финансирања.

Захтев за основна средства (Табела 3.)

Захтев за основна средства директни корисник буџетских средстава доставља за:
- набавку опреме;
- средства за капиталне пројекте чија је реализација у току;
- за нове капиталне пројекте, који, по процени директног корисника буџетских средстава, представљају приоритете које треба размотрити у поступку доношења буџета за 2027.-2029. годину.

Уколико директни буџетски корисник извршава расходе у оквиру више функционалних класификација, за сваку функцију посебно подноси захтев за текуће издатке.
Уз свако појединачно образложење захтева за текуће и инвестиционо одржавање објеката и нову изградњу треба приложити предмер и предрачун радова са јасно израженом спецификацијом.
Поменути предрачун мора бити оверен од стране лица које има лиценцу.
Захтеви без овереног предмера и предрачуна радова са јасно израженом спецификацијом неће се прихватати.
Веома важно при планирању је и то да ли су решени имовинско правни односи, доказ о власништву, степен добијених сагласности за градњу, пројекти, планови, грађевинске дозволе...и при планирању ових средстава треба исказати и приложити доказе.

Напомене везане за попуњавање табела које су саставни део захтева за финансирање из средстава буџета Града Чачка.

Све табеле морају се доставити у електронском облику оверене печатом.
Приликом попуњавања табела треба водити рачуна о следећем:

- У табелама се попуњавају само бела поља. Такође, не попуњавају се ни колона „Укупно" нити ред „Свега", обзиром да су у ове колоне већ унете формуле за збирове.
- При уношењу износа наводе се само цели динарски износи, без износа пара.
- Не уносе се зарези, односно тачке за одвајање хиљада, с обзиром да су поља форматирана тако да се ови сепаратори аутоматски додељују по уношењу цифре.
- Приликом уношења цифара, треба користити број „0" (нула) са нумеричке тастатуре, а не слово „О" (у том случају рачунар приликом учитавања података не препознаје унос као број).
- За сваку функцију отворити посебан документ („ископирати" одговарајућу табелу онолико пута колико функција имате), и не додавати нове стране у постојећи документ.
- Не додавати односно брисати редове / колоне у табелама.

Приликом планирања средстава потребно је исказати потребе поштујући одредбе Закона о буџетском систему које вам указујемо:

Образац ЈС - Подаци о јавној својини непокретности је веома битан образац у разматрању захтева за средства, без чијег попуњавања неће се узимати у разматрање

Образац КФ-Захтев за финансирање новог капиталног пројекта. Број Образаца ЈС буџетски корисник попуњава онолико колико има непокретности.

II Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2027. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС", бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21- др. закон и 138/22).

III Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

IV Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

7. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2027. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2027. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд..

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о капиталним пројектима („Службени гласник РС", бр. 79/23).

У складу са чланом 36а Закона о буџетском систему, на основу овог упутства, директни корисници средстава буџета локалне власти припремају предлог финансијског плана за 2027. годину, са пројекцијама за 2028. и 2029. годину и достављају га на следећи начин:

Директни корисници града Чачка су у обавези да у складу са календаром буџета локалне власти – до 11.9.2026. године Градској управи за финансије града Чачка доставе своје предлоге финансијских планова на адресу електронске поште **finansije@cacak.org.rs**

Индиректни корисници Градске управе за финансије достављају податке неопходне за израду финансијског плана директном кориснику најкасније до 28.8.2026. године, на адресу електронске поште **finansije@cacak.org.rs**

Индиректни корисници Градске управе за друштвене делатности достављају податке неопходне за израду финансијског плана директном кориснику најкасније до 28.8.2026. године, на адресу електронске поште **miljana.milikic@cacak.org.rs**

Предлог захтева мора обухватати расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетским класификацијама и детаљно писано образложење расхода и издатака, као и изворе финансирања. Предлог захтева за буџетску и наредне две фискалне године у форми програмског буџета треба доставити на прописаним обрасцима електронски, Служби буџета и Служби за друштвене делатности.
Предлог се доставља у електронском облику, потписан електронским потписом од стране одговорног лица (директора, председника МЗ...). Предлог мора бити са писаним образложењем за сваку врсту расхода и са наведеном правном основом и извором финансирања.
Обрасци су доступни на сајту Града www.cacak.org.rs

Говорећи са аспекта финансијског менаџмента расходи буџета Града Чачка у периоду 2027-2029. година ће се извршавати према следећим принципима и приоритетима:

- адекватно финансирање функционисања буџетских корисника,
- усклађивање плата у складу са препорукама из Закона
- рационализовање материјалних трошкова и планирање расхода за измирење обавеза које су приоритетне
- издаци за службена путовања своде се на минимум т.ј. нужне потребе
- повећавање капиталних инвестиција у локалну инфраструктуру, у зависности од износа трансфера.

Политику јавне потрошње Града чини и потрошња јавних предузећа и установа чији је оснивач Град Чачак. Неопходно је у будућем периоду да се дефинишу јасни критеријуми по којима јавна предузећа и установе бирају пројекте које финансирају. Кретање цена јавних услуга које утврђује локална самоуправа вршиће се према маргиналним трошковима пружања услуга и усклађивањем са растом потрошачких цена у 2027.-2029. години.

Предлог финансијског плана за 2027-2029. годину мора да представља процену финансијских потреба директних и индиректних корисника буџетских средстава, као и извора средстава из којих ће се ове потребе финансирати.
Финансијске потребе обухватају:
- детаљну разраду издатака по појединим врстама расхода за активности и услуге, односно ставке дефинисане у складу са посебним законима (навести их у предлогу финансијског плана)
- детаљну разраду издатака по појединим врстама расхода за све кориснике буџетских средстава. С тим у вези, потребно је навести све очекиване изворе средстава. За кориснике који се финансирају и из других извора који нису буџетски (сопствени приходи, донације и слично), је посебно важно планирање, с обзиром да су у складу са Законом о буџетском систему, предвиђене посебне апропријације.

Услов за коришћење остварених сопствених прихода за одређену намену, биће да је расход планиран у буџету.

Предлог за израду финансијског плана за године 2027-2029 годину састоји се од:

- Табеле за израду предлога финансијских планова (који треба ископирати у 3 примерка - за сваку годину је потребно посебно планирање):
    1. Захтева за текуће издатке - табела 1.
    2. Захтева за основна средства - табела 3.

- Обрасци за припрему програмског буџета (програм, пројектна активност, пројекат) – табела 4.
- Списак лица и износ:
    1. Отпремнине о

2. Јубиларне награде
3. Табела СУ

- Захтев за финансирање новог капиталног пројекта –Образац КФ
- Захтев за финансирање капиталног пројекта чија је реализација у току Образац КР
- Подаци о јавној својини непокретности–Образац ЈС
- Извештај о учинку програма

Директни корисник буџетских средстава одговоран је за благовремено достављање овог упутства и табела индиректним корисницима буџетских средстава у њиховој надлежности, као и за прикупљање финансијских планова индиректних корисника буџетских средстава, и њихово обједињавање. Тако обједињени финансијски планови свих индиректних корисника буџетских средстава достављају се такође у року у електронској форми.

На званичној интернет презентацији града **www.cacak.rs** можете преузети у електронском облику Табеле за попуњавање и пратећа упутства.

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ФИНАНСИЈЕ